

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	magiszteri	Tagozat	nappali	Tanév/félév	
Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	2021/22 I. félév

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	Általános nyelvészet
Назва навчальної дисципліни	Загальне мовознавство
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Кафедра	Кафедра філології, Угорська філологія
Képzési program	035 Filológia. (035.07 Magyar nyelv és irodalom)
Освітня програма	035 «Філологія» (035.07 Угорська мова та література)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 4 Előadás: 30 Szeminárium/gyakorlat: 30 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: 60
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кредитів ECTS: 4 Лекції: 30 Семінарські/практичні заняття: 30 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 60
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Csernicskó István, professzor csernicsko.istvan@kmf.org.ua Karmacsi Zoltán, PhD karmacsi.zoltan@kmf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Черничко Степан Степанович, професор csernicsko.istvan@kmf.org.ua Кормочі Золтан Золтанович, доктор філософії karmacsi.zoltan@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	Bevezetés a nyelvtudományba / Вступ до мовознавство.

<p>Пререквізити навчальної дисципліни</p>	<p>Szociolingvisztika / Соціолінгвістика A tudományos kutatás alapjai / Основи наукових досліджень</p>
<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p> <p>Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни</p>	<p>Célja: A tantárgy oktatásának célja a filológus hallgatók ismereteinek gyarapítása a nyelv sajátosságának és funkcióinak a kérdésköre, a nyelvészeti elemzések alapjai, a nyelvi jelek természete, a nyelv megismerési folyamatban játszott szerepe, valamint a nyelvi kutatások módszerei, a nyelvtudomány története kapcsán.</p> <p>Feladatai: Az „Általános nyelvészet” tárgy feladatai – hogy, a diákok megismerkedjenek a modern nyelvészet legfontosabb irányjaival, elképzeléseivel és problémáival, illetve rendszerezze és elmélyítse a nyelvi elemzés alapvető készségeit.</p> <p>Kialakítandó kompetenciák: Jól tájékozódjon a különféle modern nyelvészeti elméletek és modellek széles körében. Rendelkezzen átfogó ismeretekkel a különféle nyelvekre vonatkozó empirikus adatok feldolgozásának és analízisének lehetőségeiről. Legyen képes a megoldandó szakmai problémák azonosítására és megértésére, elméletileg megalapozott kérdések megfogalmazására. Legyen képes az ismeretek strukturált, világos bemutatásra, megjelenítésére szűkebb szakterületük tudományos fórumain, valamint tágabb szakmai fórumokon.</p> <p>Főbb témakörei: A nyelv funkciói és jelentősége. A nyelvi jelek természete. A tantárgy célja és feladat. A szakirodalom jellemzői. A nyelvtudomány helye a tudományok világában. A nyelv funkciói és jelentősége. A nyelv szociális funkciói. A nyelvi jel természete. A jelek típusai és szerkezete. A nyelv és a gondolkodás kapcsolata. A nyelv szerepe a megismerési folyamatban. Nyelv és beszéd. Nyelv és társadalom. Nyelvi változatosság. Nyelv és beszéd. A nyelv szerkezete. A nyelv rendszerszerűsége. Nyelv és társadalom. A nyelvek differenciációja. Az irodalmi nyelv. A nyelv mint történelmi jelenség. Szinkrónia és diakrónia. A nyelvi változások okai. A nyelv vizsgálatának módszerei. A nyelvi anyagok elemzésének tudományos módszerei. A történeti-összehasonlító módszer. A nyelvföldrajz. A szembeállítás módszere. Strukturális módszerek. A szociolingvisztikai módszer. A történelmi-kulturális interpretáció módszere. A nyelvtudomány fejlődése Nyelvtudomány az ősi Indiában és az antik világban. A Rusz nyelvtudománya. A középkor és a felvilágosodás nyelvtudományának fejlődéséről. A XVI-XVII. századi nyelvtudományról. A történelmi-összehasonlító módszer kialakulásáról. A logikai és a pszichológiai irányzat. Az</p>

	<p>újgrammatikusok. A nyelv szociológiája. Ferdinand de Saussure nyelvészeti tanai. A nyelvtudomány fejlődése a XX. században.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A gyakorlati munkák során megszerezhető maximálisan 50 pont. A vizsgán megszerezhető 50 pont.</p> <p>A vizsgatételek három vizsgakérdésből állnak: Az első két kérdés az elméleti anyag ismeretére vonatkozik, s egyenként 15 pontot ér. A harmadik kérdés az elméleti ismeretek gyakorlatban való alkalmazását kívánja ellenőrizni, s 20 pontot ér.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Classroom: cax45ti</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Sebestyén Géza 2020. Nyelv és nyelvtudomány. Tinta Könyvkiadó, Budapest.</p> <p>Crystal, D. Szerk. 2003. A nyelv enciklopédiája. Osiris, Budapest.</p> <p>Fodor István. 2004. A világ nyelvei és nyelvcsaládjai. Tinta Könyvkiadó, Budapest.</p> <p>Kiefer Ferenc. Szerk. 2003. A magyar nyelv kézikönyve. Akadémiai Kiadó, Budapest,</p> <p>Kiefer Ferenc. Szerk. 2006. Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó, Budapest.</p> <p>Robins, R. H. 1999. A nyelvészet rövid története. Írta: Osiris Kiadó – Tinta Kiadó, Budapest.</p> <p>Tolcsvai Nagy Gábor és Kugler Nóra. Szerk. 2000. Nyelvi fogalmak kieszótára. Korona, Budapest.</p> <p>Зеленько А. С. 2010. Загальне мовознавство. Навчальний посібник. – К.: Знання.</p> <p>Кочерган М. П. 2006. Загальне мовознавство. Підручник. – К.</p>